

SPIS TREŚCI

Wykaz ważniejszych skrótów	13
Od autora	15
Rozdział pierwszy	
Administracja publiczna	17
1. Pojęcie administracji	17
2. Cechy i funkcje administracji publicznej	18
3. Klasyfikacja administracji publicznej z punktu widzenia jej funkcji	20
Wybrana literatura	21
Rozdział drugi	
Prawo administracyjne i jego miejsce w systemie prawa	23
1. Pojęcie prawa	23
2. Przydatność klasyfikacji prawa dla określenia prawa administracyjnego	25
3. Pojęcie prawa administracyjnego i jego miejsce w systemie prawa	28
3.1. Prawo administracyjne – zagadnienia wprowadzające	28
3.1.1. Zarys poglądów nauki polskiej na temat pojęcia prawa administracyjnego	29
3.1.2. Wnioski wynikające z poszukiwania definicji prawa administracyjnego	30
3.2. Cechy prawa administracyjnego	32
3.3. Wewnętrzna systematyka prawa administracyjnego ze względu na normy (ustrojowe, materialne, procesowe)	33
3.4. Sankcja administracyjna	36
3.5. Podział prawa administracyjnego ze względu na rodzaj normy	36
3.5.1. Ustrojowe prawo administracyjne	36
3.5.2. Materialne prawo administracyjne	37
3.5.3. Administracyjne prawo procesowe	37
3.6. Prawo administracyjne wewnętrzne	38
3.7. Prawo administracyjne zewnętrzne	38
3.8. Inne podziały prawa administracyjnego	38
3.9. Pojęcie międzynarodowego prawa administracyjnego	38
3.10. Pojęcie europeizacji prawa administracyjnego	40

3.11. Przykładowe ujęcia prawa administracyjnego w obcych porządkach prawnych	40
3.11.1. Rozwiązania niemieckie	40
3.11.2. Rozwiązania amerykańskie	41
3.12. Prawo administracyjne a inne gałęzie prawa	43
3.12.1. Prawo administracyjne a prawo konstytucyjne	43
3.12.2. Prawo administracyjne a prawo cywilne	44
3.13. Inne kryteria podziału prawa administracyjnego	46
Wybrana literatura	46

Rozdział trzeci

Podstawowe instytucje prawa administracyjnego	49
1. Sytuacja administracyjnoprawna	49
2. Stosunek administracyjnoprawny	50
3. Elementy stosunku administracyjnoprawnego (podmiot, przedmiot, treść)	50
4. Rodzaje stosunków administracyjnoprawnych	53
4.1. Materialny stosunek administracyjnoprawny	54
4.1.1. Stosunki materialnoprawne	54
4.1.2. Jednorazowe stosunki administracyjnoprawne	55
4.1.3. Stosunki ustrojowe	55
4.1.4. Stosunki procesowe	55
4.1.5. Inne rodzaje stosunków administracyjnoprawnych	57
4.1.6. Nawiązanie stosunku administracyjnoprawnego	57
4.1.7. Władztwo administracyjne	59
4.1.8. Własność publiczna	60
4.1.9. Własność samorządowa (komunalna)	62
4.1.10. Własność innych podmiotów	63
5. Pojęcie interesu indywidualnego oraz publicznych praw podmiotowych	63
5.1. Pojęcie interesu indywidualnego (prawnego i faktycznego)	63
5.2. Pojęcie interesu faktycznego	64
5.3. Pojęcie interesu prawnego	65
5.4. Publiczne prawa podmiotowe a interes prawny	65
5.4.1. Pojęcie publicznych praw podmiotowych	65
5.4.2. Podmioty ochrony publicznych praw podmiotowych	66
6. Uznanie administracyjne	67
6.1. Językowe formy uznania administracyjnego	68
6.2. Warunki prawidłowego zastosowania uznania administracyjnego	68
Wybrana literatura	68

Rozdział czwarty

Źródła prawa administracyjnego	70
1. Podstawowe wiadomości z zakresu źródeł prawa	70
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej	73
2.1. Cechy Konstytucji	74
3. Ustawa	74
3.1. Procedura legislacyjna	74

4. Ratyfikowane umowy międzynarodowe	75
4.1. Stosunek umów międzynarodowych do prawa polskiego	76
5. Pozycja pierwotnych i wtórnych źródeł prawa Unii Europejskiej	77
5.1. Prawo pierwotne	79
5.2. Prawo wtórne	79
5.2.1. Rozporządzenie unijne	80
5.2.2. Dyrektywa unijna	80
5.2.3. Decyzje unijne	81
5.2.4. Opinie, zalecenia	81
5.3. Pytania prejudycjalne	81
6. Rozporządzenia	82
6.1. Cechy prawidłowego rozporządzenia	83
7. Rozporządzenie z mocą ustawy	84
8. Prawo miejscowe (akty prawa miejscowego)	84
8.1. Prawo miejscowe a ustawa	85
8.2. Rodzaje aktów prawa miejscowego i organy je stanowiące	85
8.2.1. Akty prawa miejscowego stanowione przez organy samorządu terytorialnego	85
8.2.2. Wybrane regulacje prawne dotyczące stanowienia prawa miejscowego na poziomie samorządu gminnego na przykładzie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym	86
8.3. Akty stanowione przez organy terenowej administracji rządowej	90
8.3.1. Przepisy wykonawcze	90
8.3.2. Przepisy porządkowe	90
9. Prawo wewnętrzne	91
9.1. Klasyfikacja prawa wewnętrznego	92
9.1.1. Uchwały	92
9.1.2. Regulaminy i statuty	93
9.1.3. Zarządzenia	93
10. Pojęcie swoistych źródeł prawa	94
Wybrana literatura	96

Rozdział piąty

Zasady prawa administracyjnego	99
1. Istota zasad prawa administracyjnego	99
2. Zasada demokratycznego państwa prawa	100
3. Zasada praworządności (legalizmu)	100
4. Zasada pomocniczości (subsydiarności)	101
5. Zasada proporcjonalności	101
Wybrana literatura	101

Rozdział szósty

Zarys ustrojowego prawa administracyjnego	103
Część I. Instytucje ogólne	103
1. Wprowadzenie	103

2.	Pojęcie systemu administracji publicznej	104
3.	Podział terytorialny państwa	105
4.	Pojęcie organu administracji publicznej i urzędu	108
4.1.	Klasyfikacje organów administracji publicznej	110
5.	Zasady powiązań podmiotów administracji publicznej	111
5.1.	Centralizacja (nadzór, kontrola, kierownictwo, koordynacja) ...	111
5.2.	Nadzór i kontrola, kierownictwo, koordynacja	114
5.3.	Decentralizacja	115
Część II. Struktura administracji publicznej (centralnej i terenowej)		117
1.	Administracja centralna	117
1.2.	Prezydent RP	117
1.3.	Organy rządowej administracji wykonawczej	121
1.4.	Centralne organy administracji państwowej	126
1.5.	Agencje i inne podmioty	129
2.	Rządowa administracja terenowa – uwagi ogólne	131
2.1.	Wojewoda i zespolona administracja rządowa	132
2.2.	Wojewódzka niezespolona administracja rządowa	143
2.3.	Jednostki samorządu terytorialnego jako organy wykonujące administrację rządową	144
2.4.	Inne podmioty wykonujące państwowe zadania i funkcje zlecone	144
3.	Samorządowa administracja terenowa	145
3.1.	Wiadomości ogólne	145
3.2.	Zarys ustroju samorządu gminnego – opis najważniejszych regulacji ustawowych	145
3.3.	Tabelaryczny zestaw podstawowych wiadomości o jednostkach samorządu terytorialnego	152
4.	Samorząd specjalny (zawodowy, personalny)	158
5.	Inne podmioty wykonujące zadania i funkcje administracji państwowej	160
5.1.	Zakład administracyjny (publiczny)	160
5.2.	Fundacje i inne podmioty wykonujące zadania publiczne	161
6.	Pojęcie i istota funkcji zleconych, zadań państwowych i prywatyzacji zadań państwowych	162
Wybrana literatura		165

Rozdział siódmy

Kadry w administracji publicznej	167
1. Pracownicy służby cywilnej	167
2. Pracownicy urzędów państwowych	175
3. Pracownicy samorządowi	177
Wybrana literatura	178

Rozdział ósmy

Formy działania administracji publicznej	179
1. Zagadnienia wprowadzające	179

2. Systematyka form działania administracji	179
3. Szczegółowy podział form działania administracji publicznej	180
3.1. Czynności prawne	181
3.1.1. Czynności cywilnoprawne organów administracyjnych	182
3.1.2. Czynności administracyjnoprawne	182
3.1.3. Inne działania niebędące czynnościami prawnymi	183
4. Czynności administracyjnoprawne – zagadnienia szczegółowe	184
4.1. Akt normatywny	185
4.1.1. Konstrukcja aktu normatywnego	187
4.2. Akt administracyjny	188
4.2.1. Prawidłowość aktu administracyjnego	190
4.2.2. Domniemanie mocy obowiązującej aktu administracyjnego	190
4.2.3. Trwałość aktu administracyjnego	191
4.2.4. Wadliwość aktu administracyjnego	191
4.2.5. Klauzule dodatkowe w akcie administracyjnym	192
4.2.6. Decyzja administracyjna	192
4.2.7. Postanowienie administracyjne	196
4.3. Inne formy działania administracji	197
4.3.1. Umowa cywilnoprawna	197
4.3.2. Umowa administracyjna	198
4.3.3. Porozumienie administracyjne	198
4.3.4. Przyrzeczenie administracyjne	199
4.3.5. Uгода administracyjna	200
Wybrana literatura	201

Rozdział dziewiąty

Kontrola administracji publicznej	204
1. Zagadnienia ogólne	204
2. Pojęcie i zadanie kontroli	204
2.1. Postacie kontroli	205
2.2. Rodzaje kontroli	205
2.3. Cechy kontroli	206
2.4. Kryteria kontroli	207
3. Pojęcie nadzoru	208
4. System kontroli administracyjnej w Polsce	209
4.1. Pojęcie kontroli zewnętrznej	209
4.1.1. Zewnętrzna kontrola państwowa	209
4.1.2. Zewnętrzna kontrola niepaństwowa	214
4.2. Wewnętrzna kontrola administracyjna	214
Wybrana literatura	218